

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๑๐๔/ ๔๖๖๖

จด ๑/240
14 สค 58
15.50 น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ศ16725 ราชกิจจานุเบกษา
รับที่ : ๑16450/58 นก ก
วันที่ : 17 ส.ค. 58 เวลา : 15:25

สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๔๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ผลการประชุมร่วมระหว่างรัฐมนตรีและภาคเอกชนกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๘ (8th Mekong-Japan Industry and Government Dialogue) ณ กรุงเทพมหานคร และการประชุมระดับรัฐมนตรีกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๗ (7th Mekong-Japan Economic Ministers Meeting) ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างแถลงข่าวร่วมการประชุมระดับรัฐมนตรีกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๗ (พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

ตามที่ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้เสนอเรื่อง ผลการประชุมร่วมระหว่างรัฐมนตรีและภาคเอกชนกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๘ (8th Mekong-Japan Industry and Government Dialogue) ณ กรุงเทพมหานคร และการประชุมระดับรัฐมนตรีกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๗ (7th Mekong-Japan Economic Ministers Meeting) ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา นั้น

สำนักงานฯ ใคร่ขอเสนอเรื่องดังกล่าว โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้นี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๒. เรื่องเดิม

๒.๑ วันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๗ หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติรับทราบผลการประชุมร่วมระหว่างรัฐมนตรีและภาคเอกชนกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๗ และการประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการพัฒนาพื้นที่ตะวันตก-ตะวันออก ภายใต้ AMEICC (AMEICC-WEC WG) ระหว่างวันที่ ๑๖-๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ณ กรุงฮานอย ประเทศเวียดนาม และอนุมัติให้รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (นายปรเมธี วิมลศิริ) ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะผู้ประสานงานระดับประเทศ (National Coordinator) กรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนเจ้าหน้าที่ไทย และปฏิบัติหน้าที่แทนรัฐมนตรีประจำกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ในการประชุมระดับรัฐมนตรีของกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่น ด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๖ (6th Mekong-Japan Economic Ministers' Meeting) ณ กรุงเนปยีดอ ประเทศเมียนมา ในวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๗

๒.๒ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๗ อนุมัติให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมและเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (นายอาคม เติมพิทยา

ไฟลิ่ง) เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนเจ้าหน้าที่ไทยและปฏิบัติหน้าที่รัฐมนตรีประจำแผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ (GMS) ในการประชุมสุดยอดผู้นำ ๖ ประเทศแผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ครั้งที่ ๕ (5th GMS Summit) ในระหว่างวันที่ ๑๙ - ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๗ ณ กรุงเทพมหานคร

๒.๓ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๘ รับทราบผลการประชุมเวทีหารือระดับรัฐมนตรีเพื่อพัฒนาแนวระเบียงเศรษฐกิจครั้งที่ ๖ (6th Economic Corridor Forum) ในระหว่างวันที่ ๖-๙ สิงหาคม ๒๕๕๗ ณ กรุงฮานอย ประเทศเวียดนาม และผลการประชุมระดับรัฐมนตรีกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๖ (6th Mekong-Japan Economic Ministers' Meeting) ณ กรุงเนบียอ ประเทศเมียนมา ในวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๗

๒.๔ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ รับทราบผลการประชุมสุดยอดผู้นำ ๖ ประเทศแผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ครั้งที่ ๕ (5th GMS Summit) ในระหว่างวันที่ ๑๙ - ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๗ ณ กรุงเทพมหานคร

๓. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

๓.๑ ผลการประชุมระหว่างรัฐมนตรีและภาคเอกชนกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๘ (8th Mekong-Japan Industry and Government Dialogue)

๓.๑.๑ องค์ประกอบผู้เข้าร่วมประชุม นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมและเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทำหน้าที่ประธานที่ประชุมร่วมกับ Mr. Norihiko Ishiguro รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ การค้าและการลงทุน (METI) ประเทศญี่ปุ่น พร้อมด้วยรัฐมนตรี ๕ ประเทศลุ่มแม่น้ำโขง ได้แก่ Mr. Pan Sorasak รัฐมนตรีประจำกระทรวงพาณิชย์ของกัมพูชา Mr. Siasavath Savengsuksa รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมและการค้าของสปป.ลาว Ms. Lei Lei Thein รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการวางแผนและพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติของเมียนมา Mr. Huong Viet Khang อธิบดีกรมความร่วมมือทางเศรษฐกิจต่างประเทศ กระทรวงวางแผนและการลงทุนของเวียดนาม และผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องฝ่ายไทยได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม และกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ผู้แทนภาคเอกชน ๕ ประเทศลุ่มแม่น้ำโขงและญี่ปุ่น และผู้แทนองค์กรหุ้นส่วนการพัฒนา ได้แก่ METI ERIA JICA JETRO JBIC NEDO UNESCAP UNIDO ADB และ HIDA (ฝ่ายเลขานุการ)

๓.๑.๒ วัตถุประสงค์ เพื่อรับฟังข้อคิดเห็นจากภาครัฐและภาคเอกชนประเทศลุ่มแม่น้ำโขงและญี่ปุ่น ต่อแนวทางความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมประเทศอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงและประเทศญี่ปุ่น รวมถึงการรายงานความคืบหน้าโครงการภายใต้แนวทางการพัฒนาลุ่มแม่น้ำโขง และการจัดทำวิสัยทัศน์การพัฒนาอุตสาหกรรมในประเทศลุ่มแม่น้ำโขง (Mekong Industrial Development Vision) รวมทั้งการเตรียมการสำหรับการประชุมระดับรัฐมนตรีกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๗ ในวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๘ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย

๓.๑.๓ การรายงานผลการประชุมผู้นำลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น ครั้งที่ ๗ (7th Mekong-Japan Summit) ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น ที่ประชุมได้ให้การรับรองร่างยุทธศาสตร์กรุงโตเกียวฉบับใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างความร่วมมือในระยะเวลา ๓ ปี (๒๕๕๘-๒๕๖๐) และเห็นควรให้มีการหารือในประเด็นการพัฒนาโครงสร้างอุตสาหกรรม การ

ลดความเหลื่อมล้ำในการพัฒนา การคงบทบาทหลักในการให้ความสนับสนุนของญี่ปุ่น และการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อยกระดับอุตสาหกรรมและห่วงโซ่มูลค่าของอนุภูมิภาค

๓.๑.๔ ผลการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ๑) Mekong-Japan Expert Dialogue ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๗ และ ๒) Mekong-Japan Individual Industry and Government Dialogue ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-มีนาคม ๒๕๕๘

๑) การประชุม Mekong-Japan Expert Dialogue ที่ประชุมเห็นควรให้เร่งดำเนินการพัฒนาเพื่อผลักดันให้อนุภูมิภาคแม่น้ำโขงเป็นส่วนสำคัญของห่วงโซ่การผลิตของโลก โดยปัจจัยที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้ คือ ๑) การลดต้นทุนการเชื่อมโยงระหว่างกันในอนุภูมิภาค โดยพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพและกฎระเบียบให้สอดคล้องกัน ๒) การส่งเสริมพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตามแนวชายแดนให้เป็นพื้นที่เชื่อมโยงในอนุภูมิภาค ๓) การพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อตอบสนองความต้องการแรงงานฝีมือ ๔) การส่งเสริมศักยภาพ SME ในระดับท้องถิ่น และ ๕) การส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาที่เกื้อกูลซึ่งกันและกันในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง

๒) การประชุม Mekong-Japan Individual Industry and Government Dialogue จัดขึ้นในรายประเทศลุ่มแม่น้ำโขง ๕ ประเทศ สรุปได้ดังนี้ (๑) ไทย ควรยกระดับอุตสาหกรรมภายในและสร้างมูลค่าเพิ่มให้ประเทศไทย โดยญี่ปุ่นยินดีส่งเสริมการพัฒนานุภูมิภาคด้วยยุทธศาสตร์ Thailand+1 และสนับสนุน SME ไทยเป็นซัพพลายเออร์ที่สำคัญของบริษัทญี่ปุ่น (๒) กัมพูชา ควรเร่งพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ สร้างมูลค่าเพิ่มให้อุตสาหกรรมเกษตร และปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานพลังงานไฟฟ้าให้เพียงพอกับความต้องการของอุตสาหกรรม (๓) สปป.ลาว ควรพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าโดยใช้ข้อได้เปรียบจากอุตสาหกรรมเกษตรที่มีความเชี่ยวชาญเรื่องการผลิตอาหารและมีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์รองรับ และควรเพิ่มความร่วมมือกับไทยเพื่อเชื่อมโยงการขนส่งและโลจิสติกส์ (๔) เมียนมา การพัฒนาเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมหนักเป็นข้อได้เปรียบของเมียนมา สามารถพัฒนาต่อยอดได้ในระดับกลางน้ำและปลายน้ำ และควรพัฒนาศักยภาพเมียนมาเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ที่แข็งแกร่งเชื่อมโยงจีน อินเดีย และอาเซียน (๕) เวียดนาม ภาคเกษตรมีโอกาสดิบสูงมาก แต่ต้องปรับปรุงมาตรฐานความปลอดภัยของอาหาร และเครื่องจักรกลทางการเกษตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และเครือข่ายขนส่งทางทะเลเพื่อเชื่อมโยงกับตลาดสหรัฐฯ และยุโรป

๓.๑.๕ ข้อคิดเห็นต่อร่างวิสัยทัศน์การพัฒนาอุตสาหกรรมในประเทศลุ่มแม่น้ำโขง

๑) ผู้แทนภาคเอกชนญี่ปุ่น มีความเห็นดังนี้ (๑) ประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงควรพัฒนาอุตสาหกรรมที่ตนมีความถนัดและความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ เพื่อหลีกเลี่ยงการแข่งขันในอุตสาหกรรมเดียวกันในอนุภูมิภาคเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (๒) การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษควรกำหนดชนิดและนโยบายอุตสาหกรรมให้ชัดเจน เพื่อผลักดันให้อนุภูมิภาคเป็นห่วงโซ่มูลค่าหลักของอาเซียนเพื่อมุ่งเชื่อมโยงกับจีนและอินเดีย (๓) ควรเร่งดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ ได้แก่ ด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีศักยภาพที่จะพัฒนาได้มากหากได้รับความช่วยเหลือทางวิชาการและเทคโนโลยีจากญี่ปุ่น รวมทั้งต้องมีการพัฒนากฎระเบียบและพิธีการศุลกากรด้วย (๔) ควรใช้ประโยชน์จากนวัตกรรมและเทคโนโลยี โดยเฉพาะดาวเทียมเพื่อติดตามและเตรียมพร้อมรับมือภัยพิบัติทางธรรมชาติ และ (๕) เสนอให้ปรับใช้ระบบการให้บริการแบบจุดเดียว และลดขั้นตอนพิธีการศุลกากร และควรต้องสนับสนุน SME ให้เข้าถึงแหล่งเงินทุนและการปรึกษาทางการเงินมากยิ่งขึ้น

๒) นายไพรัช บุรุษยศิริ ผู้แทนภาคเอกชนไทย เห็นพ้องกับการพัฒนาตามแนวทางวิสัยทัศน์ฯ ที่ส่งเสริมให้แต่ละประเทศพัฒนาอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพ และขีดความสามารถใน

การแข่งขันสูง และเห็นว่าควรปรับใช้นโยบายเพื่อพัฒนาธุรกิจ SME เพื่อให้สร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ห่วงโซ่มูลค่าของอนุภูมิภาค รวมทั้งควรมุ่งส่งเสริมธุรกิจก่อตั้งเก็บสินค้าและศูนย์กระจายสินค้าในอนุภูมิภาคด้วย

๓) กัมพูชา กำลังเร่งพัฒนาอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพ ได้แก่ เครื่องนุ่งห่ม รองเท้า รถยนต์ และชิ้นส่วนยานยนต์ แต่กำลังประสบปัญหาขาดแคลนแรงงานฝีมือจำนวนมาก นอกจากนี้ ได้เสนอให้ประเทศสมาชิกจัดอบรมการใช้ถนนและขับขียานพาหนะระหว่างประเทศอย่างปลอดภัย เพื่อส่งเสริมการขยายความเชื่อมโยงพื้นฐานคมนาคมในอนุภูมิภาค

๔) สปป.ลาว การพัฒนา SME เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของอนุภูมิภาค โดยเฉพาะในสปป.ลาว ที่กว่าร้อยละ ๘๕ ของธุรกิจทั้งหมดเป็น SME จึงเสนอให้ญี่ปุ่นให้การสนับสนุนแบ่งปันความรู้และประสบการณ์ เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและ SME ของสปป.ลาว ต่อไป

๕) เมียนมา เห็นด้วยกับร่างวิสัยทัศน์ฯ ที่มีเป้าหมายการพัฒนาในระยะกลางถึงระยะยาว โดยประเด็นที่ควรให้ความสำคัญ ได้แก่ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตของประชาชน อย่างไรก็ตาม ยังประสบปัญหาผลิตภาพต่ำ เนื่องมาจากการขาดวัตถุดิบและแหล่งเงินทุน และขาดการพัฒนาศักยภาพของ SME เพื่อแข่งขันในห่วงโซ่การผลิตของโลก

๖) รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (นายปรเมธี วิมลศิริ) ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าคณะผู้แทนไทย เห็นว่า ญี่ปุ่นควรให้ความช่วยเหลือสนับสนุนอุตสาหกรรมใหม่ในอนุภูมิภาค อาทิ อุตสาหกรรมเกี่ยวกับสุขภาพและสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุ และอุตสาหกรรมบริการการท่องเที่ยว ในส่วนของการพัฒนาการวิจัยและพัฒนา (R&D) นั้น ญี่ปุ่นควรแบ่งปันความรู้และเทคโนโลยีผ่านความร่วมมือทางวิชาการและโครงการฝึกอบรมต่างๆ และในด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ควรเน้นการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง (On-the-job Training) มากกว่าการจัดฝึกอบรมหรือสัมมนา นอกจากนี้ ไทยสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมที่หก (Sixth Industry) ซึ่งเป็นข้อเสนอของรัฐบาลญี่ปุ่น อย่างไรก็ดี ญี่ปุ่นควรให้คำอธิบายและแนะแนวทางการดำเนินงานในรายละเอียดต่อไป

๗) เวียดนาม มีความเห็นดังนี้ ๑) ควรส่งเสริมการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากญี่ปุ่นสู่อนุภาคลุ่มแม่น้ำโขงมากขึ้นเพื่อช่วยพัฒนาอุตสาหกรรมหลักของอนุภูมิภาค ๒) ภาคธุรกิจท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมและบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจในอนุภูมิภาค ๓) การเข้าถึงแหล่งเงินทุนในภาคธุรกิจ นับเป็นประเด็นสำคัญ ประเทศสมาชิกควรร่วมกันหาแนวทางให้สถาบันทางการเงินสามารถสนับสนุนการเงินได้อย่างเพียงพอมีประสิทธิภาพและมั่นคง และ ๔) ควรเพิ่มความตระหนักและการรับรู้ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เนื่องจากกว่าร้อยละ ๗๐ ของแรงงานในเวียดนามยังขาดความรู้ความเข้าใจการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

๓.๑.๖ การดำเนินงานต่อไป

๑) ฝ่ายเลขานุการ AMEICC WEC-WG จะสรุปประเด็นและข้อเสนอแนะของการประชุมในครั้งนี้ โดยส่งให้แก่แต่ละประเทศพิจารณาและจัดส่งข้อคิดเห็นเพิ่มเติมต่อร่างวิสัยทัศน์การพัฒนาอุตสาหกรรมในประเทศลุ่มแม่น้ำโขง เพื่อให้เหล่านักมนตรีประเทศลุ่มแม่น้ำโขง สามารถให้ความเห็นชอบต่อร่างวิสัยทัศน์ฯ ดังกล่าว ได้ในการประชุมระดับรัฐมนตรีกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขงและญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๗ ต่อไป

๒) การประชุมระดับรัฐมนตรีกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขงและญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๗ กำหนดขึ้นในวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๘ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย

๓.๒ การประชุมระดับรัฐมนตรีกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๗ (7th Mekong-Japan Economic Ministers' Meeting) ได้กำหนดจัดขึ้นในวันจันทร์ที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๘ ระหว่างเวลา ๐๘.๓๐ - ๐๙.๓๐ น. ณ ศูนย์การประชุมกัวลาลัมเปอร์ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย ในช่วงของการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนครั้งที่ ๔๗ (47th ASEAN Economic Ministers' Meeting) ซึ่งการประชุมดังกล่าวกำหนดให้หัวหน้าคณะผู้แทนไทยต้องเป็นระดับผู้ช่วยรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี

๓.๒.๑ ประเด็นหารือและข้อเสนอของประเทศไทย ในการประชุมดังกล่าวมีดังต่อไปนี้

๑) เน้นย้ำสนับสนุนการพัฒนาการเชื่อมต่อโครงสร้างพื้นฐานคมนาคมขนส่งตามแนวระเบียงเศรษฐกิจที่สำคัญในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ได้แก่ แนวระเบียงเศรษฐกิจตอนใต้ (Southern Economic Corridor: SEC) แนวระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก (East-West Economic Corridor: EWEC) และแนวระเบียงเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ (North-South Economic Corridor: NSEC) ทั้งด้านกายภาพ และการอำนวยความสะดวกด้านกฎระเบียบระหว่างไทยและประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะภายหลังจากประเทศไทยได้ให้สัตยาบันต่อภาคผนวกและพิธีสารแนบท้ายความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (Cross Border Transport Agreement: CBTA) เรียบร้อยแล้ว

๒) ให้ความสำคัญและสนับสนุนการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษและการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษห้วย เพื่อส่งเสริมการค้าและการลงทุนของประเทศตามนโยบายการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ รวมถึงเพื่อเพิ่มโอกาสการพัฒนาฐานการผลิตเชื่อมโยงและการลงทุนตามแนวระเบียงเศรษฐกิจ อันจะนำไปสู่การสร้างห่วงโซ่การผลิตทั้งภายในและภายนอกอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงในอนาคต และให้ความสำคัญต่อการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและการจัดลำดับความสำคัญของเมืองและพื้นที่ชายแดน โดยการพัฒนาเริ่มโครงการต่างๆ อาทิ ถนน เมืองชายแดน การอำนวยความสะดวกบริเวณชายแดนและนิคมอุตสาหกรรม และการปรับปรุงมาตรการและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๓) ให้ความเห็นชอบต่อร่างวิสัยทัศน์การพัฒนาอุตสาหกรรมในประเทศลุ่มแม่น้ำโขง ซึ่งนับได้ว่าเป็นแนวทางมุ่งเน้นการเชื่อมโยงห่วงโซ่การผลิตของไทยกับประเทศเพื่อนบ้านภายใต้ยุทธศาสตร์ “Thailand+1” โดยจะส่งเสริมให้ไทยเป็นศูนย์กลางการค้าในภูมิภาคเพื่อขยายฐานการผลิตไปยังประเทศเพื่อนบ้าน รวมถึงสนับสนุนการลงทุนจากญี่ปุ่น ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการสร้างความเชื่อมโยงห่วงโซ่การผลิต ตามหลักการประเทศไทยบวกหนึ่ง ให้เกิดขึ้นจริง อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้สามารถขยายการเชื่อมต่อห่วงโซ่การผลิตในภูมิภาคและในโลกได้ต่อไปในอนาคต

๔) ขอให้ประเทศลุ่มแม่น้ำโขงให้ความสำคัญต่อการเร่งแก้ไขปัญหาเพื่อให้ระบบศุลกากรผ่านแดน (Customs Transit System: CTS) ตามแนวระเบียงเศรษฐกิจสามารถเริ่มดำเนินงานได้ รวมถึงข้อจำกัดที่เป็นประเด็นปลักย่อย อาทิ ความไม่พร้อมของบุคลากรที่ปฏิบัติการ ณ ด่านพรมแดน และพนักงานขับรถที่ได้รับใบอนุญาต ทั้งในเรื่องระเบียบปฏิบัติและภาษา ควบคู่ไปกับการกระตุ้นให้ประเทศญี่ปุ่น และธนาคารพัฒนาเอเชีย ซึ่งเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงให้ความช่วยเหลือพัฒนาระบบติดตามประเมินผลการอำนวยความสะดวกทางการค้าและการขนส่ง ณ บริเวณด่านชายแดนตามแนวระเบียงเศรษฐกิจที่สำคัญ

๓.๒.๒ ประโยชน์ของประเทศไทย ในการเข้าร่วมการประชุมระดับรัฐมนตรีของกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่น ด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๗ มีดังนี้

๑) สร้างความเชื่อมั่นแก่นักลงทุนจากต่างประเทศในการเข้ามาลงทุนในสาขาที่มีศักยภาพเชื่อมต่อห่วงโซ่การผลิตกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจ

พิเศษ และเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งนี้เพื่อเพิ่มกิจกรรมทางเศรษฐกิจ คือ การค้า การลงทุน การบริการและการท่องเที่ยว ตามพื้นที่แนวระเบียงเศรษฐกิจ ทั้งในประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน

๒) สร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ประกอบการธุรกิจและนักลงทุนประเทศไทย และญี่ปุ่นต่อการเข้าไปประกอบธุรกิจและลงทุนในประเทศเพื่อนบ้านในสาขาที่มีศักยภาพเชื่อมต่อห่วงโซ่การผลิตกับไทยและญี่ปุ่น ตามหลักการ “Thailand+1” โดยเฉพาะตามแนวระเบียงเศรษฐกิจที่สำคัญในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

๓) เป็นโอกาสในการนำเสนอบทบาทความเป็นศูนย์กลางการพัฒนา และการเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาในภูมิภาคของประเทศไทย ในการร่วมให้ความช่วยเหลือสนับสนุนทั้งทางด้านการเงินและทางวิชาการ เพื่อการพัฒนาแนวระเบียงเศรษฐกิจเชื่อมต่อระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

๔) เป็นโอกาสในการระบุถึงประเด็นปัญหาและข้อจำกัดทางด้านสังคม และร่วมกันแก้ไขปัญหาดังกล่าว อันเนื่องมาจากการพัฒนากิจกรรมทางเศรษฐกิจและการผลิตอุตสาหกรรมข้ามพรมแดน อาทิ ปัญหาทางด้านสาธารณสุข การศึกษา และแรงงานข้ามพรมแดน เป็นต้น

๓.๒.๓ สารสำคัญของแถลงข่าวร่วมการประชุมระดับรัฐมนตรีกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๗ (Joint Media Statement) (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย) สรุปได้ดังนี้

๑) รับทราบผลการประชุมผู้นำลุ่มน้ำโขงกับญี่ปุ่น ครั้งที่ ๗ (7th Mekong-Japan Summit) ซึ่งที่ประชุมได้ให้การรับรองร่างยุทธศาสตร์กรุงโตเกียวฉบับใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๘ (New Tokyo Strategy 2015 for Mekong-Japan Cooperation) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างความร่วมมือในระยะเวลา ๓ ปี (๒๕๕๘-๒๕๖๐) และเห็นควรให้มีการหารือในประเด็นการพัฒนาโครงสร้างอุตสาหกรรม การลดความเหลื่อมล้ำในการพัฒนา การคงบทบาทหลักในการให้ความสนับสนุนของญี่ปุ่น และการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อยกระดับอุตสาหกรรมและห่วงโซ่มูลค่าของอนุภูมิภาค

๒) รับทราบความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการลำดับความสำคัญ สูงภายใต้แผนที่นำทางการพัฒนาลุ่มแม่น้ำโขง (Mekong Development Roadmap) โดยเฉพาะความก้าวหน้าการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสำคัญ อาทิ การก่อสร้างสะพาน Neak Loeng ในประเทศกัมพูชา แล้วเสร็จ การบำรุงรักษาเส้นทางหมายเลข ๙ ใน สปป.ลาวแล้วเสร็จ ความร่วมมือระหว่างไทยและเมียนมา เพื่อก่อสร้างเส้นทางถนนเมียวดี-กอกะเร็ก ดำเนินการแล้วเสร็จ และการก่อสร้างท่าเรือ Cai Mep-Thi Vai แล้วเสร็จ ส่งผลให้การค้าและการลงทุนของญี่ปุ่นในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงเพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ นอกจากนี้ ยังได้รับทราบถึงความร่วมมือจากองค์กรผู้ร่วมพัฒนา ได้แก่ JBIC JETRO JICA HIDA NEDO ADB และการสนับสนุนอย่างแข็งขันจากรัฐบาลญี่ปุ่น

๓) รับทราบผลการศึกษายุทธศาสตร์และความต้องการทางธุรกิจ ในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง จัดทำโดย JETRO โดยผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่ามีการการลงทุนโดยตรงจากญี่ปุ่นในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงอย่างกว้างขวาง รวมทั้งเริ่มมีการลงทุนในลักษณะข้ามพรมแดนด้วยเช่นกัน อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาได้ชี้ถึงอุปสรรคการดำเนินงานเพื่อสร้างห่วงโซ่มูลค่าในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ได้แก่ สภาพแวดล้อมการค้าเงินธุรกิจที่ไม่แน่นอน และผลผลิตการผลิตที่ต่ำตลอดห่วงโซ่การผลิต

๔) เห็นชอบวิสัยทัศน์การพัฒนาอุตสาหกรรมในประเทศลุ่มแม่น้ำโขง ซึ่งได้ร่วมจัดทำร่วมกันใน AMEICC WEC-WG (AEM-METI Economic and Industrial Cooperation

Committee's West-East Corridor Development Working Group) โดยเป็นวิสัยทัศน์การพัฒนาระหว่างอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงและญี่ปุ่นในระยะปานกลางและระยะยาว โดยให้ AMEICC WEC-WG ร่างแผนการดำเนินงานเพื่อให้วิสัยทัศน์ฯ ดังกล่าว สามารถปฏิบัติได้จริงอย่างเป็นรูปธรรม พร้อมทั้งให้นำเสนอแผนงานฯ ดังกล่าว ในการประชุมระดับรัฐมนตรีกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขงด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมครั้งที่ ๘ ในปี ๒๕๕๙

๕) ภาคเอกชนได้นำเสนอประเด็นต่างๆ ในการประชุมร่วมระหว่างรัฐมนตรีและภาคเอกชนกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม-ครั้งที่ ๘ โดยเฉพาะการเข้ามามีส่วนร่วมอย่างใกล้ชิดของภาคเอกชนในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งร่วมผลักดันการดำเนินงานตามความตกลงการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (CBTA) การสนับสนุนการควบคุมอุณหภูมิตลอดห่วงโซ่การผลิต (Cold Chain) การสนับสนุน SME การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ รวมถึงการนำเสนอประเด็นอุปสงค์ด้านพลังงาน โดยเฉพาะสนับสนุนการพัฒนาแหล่งผลิตพลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม อาทิ การผลิตกระแสไฟฟ้าจากพลังงานถ่านหิน

๖) รับทราบว่าการประชุมระดับรัฐมนตรีกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขงญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๘ กำหนดจัดขึ้นในช่วงของการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนครั้งที่ ๔๘ ณ ประเทศ สปป.ลาว

๔. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานฯ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าร่างแถลงข่าวร่วมฯ ซึ่งมีสาระสำคัญเพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภายใต้กรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม และร่างสุดท้ายของแถลงข่าวร่วมฯ ยังได้มีการเพิ่มเติมความเห็นจากสำนักงานฯ ในฐานะหน่วยงานประสานหลักกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมแล้วนั้น ไม่มีประเด็นพิจารณาเกี่ยวกับหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) ปี พ.ศ.๒๕๕๗ โดยร่างแถลงข่าวร่วมฯ ไม่ก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้กฎหมายในประเทศหรือกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่มีผลผูกพันทางกฎหมาย

๕. ข้อเสนอของหน่วยราชการ

๕.๑ รับทราบผลการประชุมร่วมระหว่างรัฐมนตรีและภาคเอกชนกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๘ (8th Mekong-Japan Industry and Government Dialogue)

๕.๒ แต่งตั้งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมและเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ) เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทย และปฏิบัติหน้าที่รัฐมนตรีประจำกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ในการประชุมระดับรัฐมนตรีของกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่น ด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๗ (7th Mekong-Japan Economic Ministers' Meeting) ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย ในวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๘

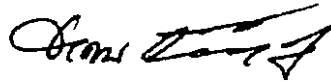
๕.๓ ขอความเห็นชอบต่อแถลงข่าวร่วมการประชุมระดับรัฐมนตรีกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่นด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๗ (Joint Media Statement) เพื่อให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมและเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ) ร่วมกับรัฐมนตรีของประเทศลุ่มแม่น้ำโขงให้การรับรองแถลงข่าวร่วมฯ ดังกล่าว

โดยไม่มีการลงทุนในการประชุมระดับรัฐมนตรีของกรอบความร่วมมือลุ่มแม่น้ำโขง-ญี่ปุ่น ด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๗ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย ในวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๘

๔.๔ ขอความเห็นชอบให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สามารถปรับปรุงถ้อยคำในแถลงข่าวร่วมระดับรัฐมนตรีฯ ได้ในกรณีที่ไม่ใช่การเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญ โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบอีกครั้ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ)

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักงานประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๖๒๘ ๒๘๓๔

โทรสาร ๐ ๒๖๘๐ ๘๐๐๕

Email: sumitra@nesdb.go.th